

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Адреса: Студентски трг 1, 11000 Београд, Република Србија
Тел.: 011 3207400; Факс: 011 2638818; Е-mail: kabinet@rect.bg.ac.rs

Београд, 29. април 2025. године

ПЛАТФОРМА Универзитета у Београду за разговор са представницима надлежних органа и институција

I

Од краја претходне године, на факултетима Универзитета у Београду траје студентска блокада. Део наставних активности који се односи на извођење наставе и испитних активности се не одвија услед објективне немогућности њихове реализације у условима студенчког протеста. Студентски протест представља мирно окупљање грађана ради заштите јавног интереса, док је пленум форма коју су студенти изабрали као начин организовања и одлучивања студената у блокади. Овај вид протеста је легитиман облик остваривања права на слободу изражавања и окупљања, у складу са чл. 11 Европске конвенције о људским правима и праксом Европског суда за људска права. Блокада је фактичко стање настало одлуком студената.

Универзитет и факултети у његовом саставу нису донели одлуке којима се наведене активности прекидају или обустављају, већ су констатовали фактичко стање настало одлуком студенчког пленума и истовремено подржали студенчке захтеве и право студената на миран протест, окупљање и изражавање мишљења. Скрепећемо пажњу да је и Министарство просвете, у свом допису од 25.12.2024. године, констатовало немогућност извођење наставе.

Ректор и декани не располажу правним механизмима ни фактичким могућностима да окончају блокаде, с обзиром да студенчки захтеви нису у надлежности ректора и декана, већ се односе на шире друштвене чиниоце. Покушај да се против воље студената изводе наставне активности представљао би повреду права на слободно окупљање у циљу заштите јавног интереса, које је гарантовано најважнијим актима међународног права. Осим тога, такво поступање било би у супротности са начелима академског интегритета и академских слобода, те с етичким принципима на којима се темељи наше друштво. Такође, овакав потез би био и фактички неспроводив, што се може закључити на основу искустава свих високошколских установа у Републици Србији на којима је руководство покушавало да одржи наставу у постојећим условима.

Ректор и декани немају мандат од студената да преговарају о испуњењу студенчких захтева, нити окончању и модификовању блокаде. Универзитет у Београду подржава иницијалне студенчке захтеве, али не учествује у организацији блокада, нити може да их обустави.

Према члану 64 став 3 Закона о високом образовању: „Ректор је дужан да писаним путем упозори декана и савет факултета на поступање и одлуке супротне овом закону или статуту универзитета.“ Међутим, факултети Универзитета нису

донели одлуке супротне Закону или Статуту Универзитета, већ су у условима блокаде поступали на једини исправан начин, обављајући онај део делатности који је правно и фактички могућ. О свему томе ректор је редовно обавештаван од стране декана, те није било ни обавезе ни потребе да он упозорава декана и савете факултета.

II

Универзитет у Београду захтева да без одлагања престану притисци на њега и његове чланице, а посебно:

1. да се обустави ванредни надзор просветне и финансијске инспекције, као и Државне ревизорске институција на факултетима Универзитета;
2. да се престане са медијском хајком на ректора, декане, студенте, запослене на Универзитету и факултетима у саставу Универзитета, као и јавним изношењем претњи и притисака уперених ка најстаријој и најугледнијој високошколској установи у Републици Србији;
3. да се исплате средства за све заостале плате из буџетских средстава у пуном износу;
4. да се стави ван снаге Уредба о изменама Уредбе о нормативима и стандардима услова рада универзитета и факултета за делатности које се финансирају из буџета (Сл. гласник РС, 27/2025), којом се противуставно и противзаконито мења структура радних обавеза запослених на високошколским установама;
5. да се стави ван снаге Закључак Владе 05 број 121-2842/2025 од 24. марта 2025. године, којим се противзаконито одлучује да ће се високошколским установама уплаћивати само део средстава за буџетске плате наставника и сарадника.

Универзитет у Београду захтева од Владе и надлежних министарстава да у року и без одлагања испуне све законске обавезе према његовим чланицама, укључујући и надокнаду материјалних трошкова. Напомињемо да су Универзитет у Београду и његове чланице, по питању материјалних трошкова прихватиле неповољније услове, с обзиром да је пре измена и допуна Закона о високом образовању, Министарство било у обавези да сноси материјалне трошкове, као и текуће и инвестиционо одржавање, и то у целости.

III

Од почетка блокада се обавља редовна комуникација између ректората, студенских служби факултета, продекана за наставу и секретаријата факултета у вези питања везаних за студије, акредитацију студијских програма, издавање диплома и других текућих послова. Такође, запослени на факултетима редовно обављају своје радне обавезе, а у складу са тренутним могућностима. Тако, наставно особље, поред послова који се односе на науку и истраживање, врши и велики део других послова који се према Уредби односе на наставу, док ненаставно особље своје послове обавља у целости. Велики број факултета има план надокнаде наставе и испитних рокова усвојен од стране НН Већа или деканског колегијума са више сценарија надокнаде у зависности од расположивог времена за надокнаду, односно од дана престанка блокада.

Напомињемо да је на фебруарској седници Сената усвојена Политика уписа и Универзитет је определјен да се изврши упис нове генерације студената на свим нивоима студија за школску 2025/26. годину.

Универзитет у Београду поставља питања надлежним органима, пре свега Влади Републике Србије и Министарству просвете:

1. Да ли и када се планира отпочињање дијалога са студентима који блокирају високошколске установе, у погледу испуњења студенских захтева, а како би се омогућио наставак школске године?
2. Када ће се завршити текућа школска година у средњим школама односно да ли су у плану измене прописа којима би се омогућио упис на факултете, који за то изразе интересовање, без полагања пријемних испита?
3. Када ће почети наредна академска школска година односно да ли је у плану продужење текуће школске године?
4. Када и под којим условима ће се вршити упис на студије у наредну школску годину?
5. Да ли се планира смањивање прописаног броја ЕСПБ бодова као услов за упис на терет буџета или опција безусловног уписа студената у наредну школску годину уз задржавање садашњег статуса студената?
6. Да ли се планира промена и смањивање услова за задржавање стипендија и кредита од стране студената, као и да се због тренутне ситуације деси да неки студенти не остваре све услове који су предвиђени за студенски кредит?

Универзитет у Београду апелује на државне органе да кроз дијалог са студентима и испуњење њихових захтева створе услове за наставак школске године, чији је регуларан завршетак озбиљно угрожен.

С поштовањем,

ДЕКАН
prof. др Владимир Љојаница

ДЕКАН
prof. др Љубиша Станисављевић

ДЕКАН
prof. др Велимир Шећеров

ДЕКАН
prof. др Бранислав Бајат

ДЕКАН
prof. др Жаклина Стојановић

В.Д. ДЕКАН
prof. др Лазар Сарановац

ДЕКАН

проф. др Владимир Поповић

ДЕКАН

проф. др Татјана Симић

ДЕКАН

проф. др Ђојан Милишављевић

В.Д. ДЕКАН

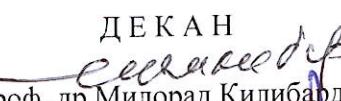
проф. др Владан Богдановић

ДЕКАН

проф. др Зоран Ранковић

ДЕКАН

проф. др Александар Цвјетић

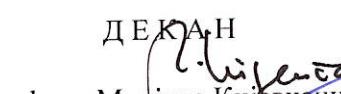
ДЕКАН

проф. др Милорад Килибарда

ДЕКАН

проф. др Војкан Лазић

ДЕКАН

проф. др Дејан Таникић

ДЕКАН

проф. др Мирјана Кујунџић

ДЕКАН

проф. др Данимир Мандић

ДЕКАН

проф. др Младен Милошевић

ДЕКАН

проф. др Милорад Мириловић

Д Е К А Н
Ljiljana Bošković
проф. др Сања Боковић

Д Е К А Н
Mirko Mihić
проф. др Марко Михић

Д Е К А Н
Kovacević Maja
проф. др Маја Ковачевић

Д Е К А Н
Ljiljana Mandarić
проф. др Сања Мандарић

Д Е К А Н
Nataša Bogavac
проф. др Наташа Богавац
Станојевић

Д Е К А Н
Bojan Radovanović
проф. др Воја Радовановић

Д Е К А Н
Iva Draškić Vićanović
проф. др Ива Драшкић
Вићановић

Д Е К А Н
Daniel Sianini
проф. др Данијел Синани

Д Е К А Н
Goran Roglić
проф. др Горан Роглић

Д Е К А Н
Miroslav Kuzmanović
проф. др Мирослав
Кузмановић

Д Е К А Н
Zoran Stajnić
проф. др Бранко Стјанић

Д Е К А Н
Zoran Rakic
проф. др Зоран Ракић